

Referat fra oppstartsmøte om Raet Nasjonalpark - Tvedestrand

Lyngørporten 27.august 2013

Fra Fylkesmannen: Miljøverndirektør Jan Atle Knutsen, prosjektleder for Raet nasjonalpark Geir-André Homme, senioringeniør Maria Fremmerlid (ref)

Fra Aust-Agder fylkeskommune: Seksjonsleder Berit W. Gregersen

Fra Tvedestrand kommune: Ordfører Jan Dukene, miljøvernrådgiver Asbjørn Aanonsen

Antall fremmøtte 6 stk.

FM v/ Knutsen åpnet møte med å fortelle litt om hva nasjonalpark innebærer, om hvordan den videre prosessen vil bli lagt opp, hva loven sier bl.a. om krav til medvirkning, og at Miljøverndepartementet (MD) legger vekt på at kommunene og staten må bli enige om grensene.

FM v/Homme gikk gjennom milepæler i den videre prosessen, organisering av arbeidsgruppa, og viste eksempler på soneinndeling av Færder og Ytre Hvaler nasjonalpark. Reglene for erstatning som følge av vernet ble også gått igjennom. Det gis i hovedsak erstatning for igangværende bruk som blir vanskeliggjort/begrenset som følge av vernet. Det gis ikke erstatning for evt. fremtidig tap av inntekter.

Innspill/spørsmål fra grunneiere og fremmøtte:

- Kystlinja gror igjen, det er viktig å ha fokus på skjøtsel, og at beiting kan videreføres.
FM: Beiting kan fortsette som før. FM jobber for å få til mer beiting i kystsonen.
- Hva skjer med grenseområdene , f.eks. vil det være mulig å utvide en brygge som ligger delvis inne i nasjonalparken? **FM:** En mulighet er å trekke grensa et par meter ut fra land for å unngå denne problemstilling, evt. kan en vurdere å lage retningslinjer/ bestemmelser om dette i vernedokumentet.
- Ordføreren var opptatt av at bruk og vern fortsetter som før. Kommunen er opptatt av at nasjonalpark vil gi området større status og renommé internasjonalt, samt at de jomfruelige områdene ivaretas til det beste for kommunens innbyggere i fremtiden. Politikerne i Tvedestrand er ellers opptatt av at reglene for motorisert ferdsel fortsetter som før og ikke begrenses ytterligere.
- Hva er de største konsekvensene av vernet?
FM: Økt status for området, sikre fellesskapsverdiene for fremtiden, beskyttelse mot tyngre inngrep som vindkraftanlegg, gassledninger, oppdrettsanlegg mm, samt mer penger til forvaltning.
- Betyr ikke nasjonalpark at naturen skal gå sin gang, det vil si at all skjøtsel, landskapspleie etc. blir forbudt?
FM: Nasjonalpark er ikke den strengeste verneformen, det er forskjell på nasjonalpark og f.eks. naturreservat der svært lite vil være tillatt. Det er ønskelig med en differensiert tilnærming til det store området. Restriksjonsnivået vil kunne variere innenfor parkens utstrekning.
- Det ligger mange skjellanlegg langs kysten i Tvedestrand, disse er skjemmende og tar opp plass for fellesskapet. Det ble konkludert med at kommunen tar saken videre med Fylkeskommunen og fiskeridirektoratet som har ansvar for akvakulturlovverket.

Referat fra oppstartsmøte om Raet Nasjonalpark - Arendal

Tyholmen Hotell 28. august 2013

Fra Fylkesmannen: Fylkesmann Øystein Djupedal, Miljøverndirektør Jan Atle Knutsen, Prosjektleder for Raet nasjonalpark Geir-André Homme, kommunikasjonsrådgiver Ole Wilhelm Svendsen, senioringeniør Maria Fremmerlid (ref).

Fra Aust-Agder fylkeskommune: Fylkesordfører Bjørgulv Sverdrup Lund.

Fra Arendal kommune: Kommuneplanlegger Ole Jørgen Etholm og turistsjef Monica Lunøe Rand.

Antall fremmøtte: 31

FM v/Djupedal gikk igjennom de overordna føringene for nasjonalpark. Det legges vekt på at nasjonalparken er noe kommunen ønsker, og FM har besøkt alle tre kommunestyrene og fått positive tilbakemeldinger på arbeidet så langt. Områdene som vurderes vernet er noen av de aller mest produktive grunnet plassering i klimasone 2. Det er dette Fylkesmannen ønsker at alle skal kunne få ta del av i fremtiden.

FM v/Knutsen. Første tankene var at nasjonalparken kun skulle ta utgangspunkt i eksisterende verneområder i Arendal og Grimstad. Underveis i prosessen har Tvedestrand meldt seg på og Grimstad har ønsket å utvide sitt område slik at også Valøyene inngår i nasjonalparken. FM planlegger å bruke ca 3 år på prosessen, alle råd vi har fått fra de som har jobbet med NP i Ytre Hvaler og Færder tilsier at det er viktig å ta seg god tid og ha fokus på medvirkning. Knutsen gikk også igjennom hva naturmangfoldloven sier om kravene til prosessen knyttet til etablering av nasjonalpark.

FM v/Homme gikk gjennom milepæler i den videre prosessen, organisering av arbeidsgruppa, og viste eksempler på soneinndeling av Færder og Ytre Hvaler nasjonalpark. Reglene for erstatning som følge av vernet ble også gått gjennom. Det gis i hovedsak erstatning for igangværende bruk som blir vanskeliggjort/begrenset som følge av vernet. Det gis ikke erstatning for evt. fremtidig tap av inntekter.

Innspill/spørsmål fra grunneiere og fremmøtte:

- Hva hvis det skjer naturskade på godkjente bygninger innenfor nasjonalparken. Vil de bli nektet oppført igjen? **FM** svarte at det er vanlig praksis at disse vil kunne føres opp igjen med tilsvarende størrelse
- Tilsvarende, hva betyr det? **FM:** Vil bli lite ny bebyggelse som kommer innenfor nasjonalparken. De fleste bygningene i NP ligger allerede i dag innenfor Raet LVO, og det er begrensinger på hvor mye disse kan utvides. Forvaltningsplanen legger opp til at de minste hyttene kan utvides noe, mens de største har mindre handlingsrom. Slik vil det trolig også bli innenfor NP: Det vil ikke bli mulig å erstatte en liten beskjedne hytte med en som er mye større.
- De 800 som har fått oppstartsmeldingen, hvem utgjør de, en grunneier fortalte han ikke hadde fått den, mens naboen hadde. **FM:** Målet er at alle grunneiere innenfor utredningsområdet skal ha fått oppstartsmeldingen, men det kan selvsagt ha blitt noen feil, dette beklager vi. Oppstartsmeldingen kan også leses på FM sin hjemmeside, og ved å ta kontakt med FM kan en få den tilsendt. FM har lagt stor vekt på å informere, og Agderposten har vært en god medspiller i denne prosessen, og har trykket flere artikler.
- Forvaltningsplanen er vanskelig å forholde seg til, hva vil f.eks skje med tangrettigheter og muligheter for å bruke motorisert ferdsel for å hente tang. Motorisert ferdsel må tenkes igjennom. Tangrettigheter og utnyttelse av disse er et tema som må avklares i planen.

- Mulighetene for å utvide Tromøy kirkegård må vurderes i prosessen. «Sletta» brukes i dag som festplass og er fylt med rot og glasskår: **FM:** Kirkevergen har allerede tatt kontakt og dette vil være et tema i den videre prosessen. Vi ønsker å finne en endelig løsning.
- Hvordan har tilbakemeldingen fra grunneierne vært så langt? **FM:** Foreløpig har det stort sett vært bare positive tilbakemeldinger. Er det mange berørte fastboende? Nei, det er flest fritidseiendommer, og de aller fleste ligger allerede i dag i vernet område.
- Samfunnsøkonomisk; hva koster det å lage nasjonalparken? **Ø.Djupedal;** FMAA har fått 2 mill. over to år + at kommunene og fylkeskommunen bidrar.
- Fiskeoppdrett vil det være lov? Det vil ikke være tillatt. Blir vi frarøvet rettighetene til å utnytte havressursene? Langs norskekysten er det få steder som egner så dårlig til f.eks. fiskeoppdrett som her – det kommer bl.a. av temperaturen i havet. Den tradisjonelle bruken som yrkesfiske og fritidsfiske skal kunne fortsette.
- Hvordan blir det med skjøtsel/rydding? **FM:** Dette er en problemstilling som vi er klar over og håper å finne gode løsninger på i forvaltningsplanen som utdyper verneforskriften. Mye av dagens ordninger i Raet landskapsvernområde vil sannsynligvis bli videreført. I dag gjør f.eks. Hoves venner en formidabel dugnadsjobb for å skjøtte områdene.
- Kritikk til at oppstartsmeldingen ble lagt til sommerferien – hva vil dere gjøre for å forbedre utsendelsen av høringsforslaget? **FM:** Vi registrer alle innkomne innspill slik at de automatisk kommer inn i systemet. Utover det prøver vi så langt som mulig å registrere og forbedre hullene i utsendingslistene. Vi kommer også til å annonsere i avisene og på hjemmesiden til Fylkesmannen mv.
- Motorferdsel til vanns i nasjonalparken, f.eks. vannskuter. **FM:** Det vil i hovedsak bli som før. Den reguleres i dag i enkelte områder med fuglelivsfredning.
- Er det noe økonomisk støtte til å vedlikeholde veier etc.? **FM:** Har ikke noe entydig klart svar på dette. Flere forhold spiller inn. Kjente stier kan vedlikeholdes og noen steder vil dette regnes som skjøtsel i NP. Det kan søkes om, og gjøres skjøtelsavtaler hvor nasjonalparken har midler til rådighet.
- Kan man kjøre sand på strendene? **FM:** Dette vil være søknadspiktig. Fylkesmannen har gitt tillatelse til dette på offentlig brukte strender f.eks. på Hove. Vil ikke være naturlig å gjøre dette over alt.
- Hvilke tanker har dere om å trekke grensene inn i kilene og buktene? **FM:** Grensa er en tentativ grense for utredningsområdet. Vi vil se nærmere på grensa i prosessen. Utgangspunktet har vært områder med kjente naturkvaliteter av høy verdi. Kommunen har bidratt med forslag til grenser i sine kommuner. Vil utrede nærmere i enkelte områder om det skal være med i NP.
- Miljøtrusler mot parken, som eks. Full City. **FM:** Det er kystverket som har ansvaret for oljeberedskapen. Stortinget har bevilget en ny båt. Storting og Regjering har ansvaret for bevilgningene til dette området. – Kommentar fra salen; mener forskere blokkerer innspill i saken om havressurser og oljeberedskap.
- Etholm: Pågående prosess med kommuneplanen i Arendal. Sliter med fremdriften, men ikke pga. NP.
- Hva skjer med kulturlandskapet? Vil være en del av formålet med nasjonalparken. Forvaltningsplanen vil helt sikkert ta for seg dette. Har brukt mye penger på skjøtsel i Raet Ivo. Forhåpentlig vil det bevilges enda mer penger til skjøtsel i NP.
- Kommunal behandling bør legges etter valget – det bør være folkeavstemning.
- Fylkesordfører Lund: Viktig å unngå gråsoner i nasjonalparken – må ha klare grenser mellom arealbruken. Viktig med en tydelig plan. Gode erfaringer fra "Heiplanen" i Setesdal som er blitt en tydelig og god plan. Håper også at SVR kan bli nasjonalpark på sikt- verneområdet i dag er en båndlegging. Nasjonalpark gir helt andre muligheter. Fylkeskommunen stiller seg fullt bak nasjonalparkplanene.
- Viktig å opprettholde muligheten for all næringsvirksomhet; mener det blir for mye fokus på hytter når man båndlegger potensiell næringsvirksomhet for flere milliarder.

- Erstatning: **Homme** gjennomgikk kort reglene for erstatning; naturmangfoldloven § 50. Dersom nasjonalparken medfører vanskeliggjøring av igangværende bruk har eier eller rettighetshaver rett til erstatning av økonomisk tap
- Fremmede arter; Det er en evig kamp mot fremmede arter – prøver å bekjempe svartelistete arter. Noen er svært glad i hageplantene sine som mange ganger kan være problemarter. Vil ha fokus på dette også i NP.

Ø.Djupedal avsluttet møtet – vi er åpne for navneforslag på nasjonalparken.